

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Sepvltvra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

1 **DIFFINITIVA** sententia est, per quam principalis questio diffinitur. c. 2. de sent. & re iud. cui per eundem iudicem non potest aliquid addi, vel minui mutari, detrahi, aut reuocari postquam lata est. ff. de arbi. l. qualem. in sex casibus potest ordinarius retractare. Primo quando est nulla vel annullanda propter errorem facti. 3. q. 9. §. 1. Secundo, propter inopiam in multa est retractanda. C. de mo. mul. l. si. Tercio, in fructibus, expensis, & alijs, in quibus eade die potest suppleri, & non minui. l. Paulus. ff. de sen. & re iudic. Quarto si absens condemnatus veniat, adhuc iudice pro tribunali sedente. extra. co. c. Bartoldus. Quinto, propter utilitatem publicam. ff. de decre. ab or. fal. l. quod semel. Sexto, ubi est periculum animæ, & de errore fidei. c. inter ceteras. de sent. & re iud. de consue. c. si. Princeps vero semper quando voluerit potest mutare, & c. ex literis. de resti. in integ. supra. l. iudex. §. 16.

4 **SENTENTIA** diffinitiva, si est lata contra ordinem substantialem iudiciorum, ut est citatio, inducitur si petantur litis contestatio, & testium receptio, nulla est ipso iure. c. vxor. 17. q. 4. contra vero ordine, qui non est de substantia, tenet. c. hidu. 2. q. 6. Secus de sententia interlocutoria, quia tenet, quamquam aliter faciens, peccet.

5 **SENTENTIA** diffinitiva debet dari sedendo, aliàs est nulla. c. & si sententia. §. si. eo. tit. libr. 6. Secundo partibus presentibus, vel corumacibus. Tercio, recitari in scriptis ab eo, qui fert, nisi sit Episcopus, vel persona illustris. eo. tit. l. c. & si sententia. Quarto, in loco publico, & honesto. §. spatium. 3. q. 3. Quinto, de die, & non in tenebris, nec diebus feriatis maxime solennibus. Multa alia forent dicenda, sed relinquo: quia magis ad fori contentiosum pertinent. De peccatis quæ committunt iudices, supra, l. iudex, §. 2. & per totum. Aduertens sententiam declaratiuam pro eo datam fuisse iniustam secundum Pan. in c. 1. de concess. præb. tenetur in conscientia restituere totum quicquid habuit.

SEPULTURA.

1 **SEPULTURA**, id est, locus deputatus auctoritate Episcopi ad sepeliendum aliquem, siue quis sit ibi sepultus, siue non, dicitur locus religiosus, siue si non auctoritate Episcopi, licet sit ibi aliquis sepultus, secundum canones: ut no. Inn. in c. abolenda. de sepul. Facit et ad hæc. de reli. do. licet secundum leges dicatur religiosus. Locus deputandus sepulture potest vendi, & quomodo. infra, Simonia, §. 2. & 34.

2 **A**nciens statuentes quicquid circa sepulturas, & funeralia, sint excommunicati, supra. Excommunicatio. 3. l. Ex quibus, per totum. Funeralia, per totum.

3 **I**n sepultura generaliter competit ecclesijs parochialibus, & etiam illis, quibus à iure, vel privilegio concessum est, non autem alijs, secundum Inn. & secundum eundem. in c. abolenda. de sepul. debet esse apud ecclesiam consuetudinem. Not. q. monachi habentes liberam sepulturam à sede apostolica, si paciscuntur de non recipiendis aliquibus, vel certis parochianis, compelluntur pactum seruare, nec poterunt illos sepelire, licet elegerint apud eos sepeliri, cum per pactum privilegio renunciauerint: & hoc per eandem rationem videtur tenere in alijs religiosis.

4 **S**i quis se obligat, vel iurat non mutare electam sepulturam in aliquo loco, vel eligere, non valet. c. plerique de sepul. & in 6. ca. eo. Habentes ex privilegio Papæ liberam sepulturam, & ius funerandi, ut habent fratres prædicatores per cle. dudum. de sepul. possunt alienam intrare parochiam, ac per se facere consueta alia & accipere funus, etiam obitante contradictione curati, vel Episcopi, vel statuto, quod intrantes alienam parochiam sint excommunicati, neque tenentur funus recipere de manibus curati, & no. Oldra. concilio 23. & Ge. in c. animarum. de consti. li. 6. & Car. in d. cle. dudum. quia cui conceditur principale, conceditur & accessorium. Hodie est mare magnum Sixti IIII.

5 **I**n concilio tamen Lateranense sessione undecima, dicitur, quod fratres non possunt

possunt intrare parochiam cum cruce ad levandum mortuum, nisi prius auferent parochialem curatum. Secus si aliter habet consuetudo approbata, & observata, & quod decedentes cum habitu possunt eligere sepulturam.

6 OMNIS fidelis, qui est in legitima ætate, id est, pubes, quævis sit in potestate patris, potest sibi eligere sepulturam, etiam sine consensu patris in 6. c. licet de sepul. Secus de impuberibus & amentibus, & his, qui non sunt in suo sensu. & religiosis professis, nisi quando extra monasterium moriuntur, ad quod commodè non possunt deferri in 6. de sepul. c. religiosi. & ratio est, quia non habent neque velle, neque nolle. Prælati autem, & Abbates, secundum Rosel. possunt, quia in eis non currit talis ratio. Intellige tamen secundum. Si de illis prælati, qui superiorem non habent in tali ordine, nisi Episcopum, vel Papam, ut esset magister ordinis prædicatorum. vel generalis minorum, & huiusmodi. Novitij autem possunt eligere, quia nondum sunt obligati. Si tamen non eligant, de consuetudine sepeliuntur in monasterio. Et famuli in ordine prædicatorum si aliter non eligunt sepulturam, in ecclesiis eorum sepeliuntur, ex privilegio Gre. 11.

7 SERVUS impubes, non possunt eligere, sed dominus pro eis eligit, secus si sunt puberes, & sanæ mentis. Ita not. Io. in c. de vxore. eo. tit. Sunt enim sui iuris quo ad hoc.

8 PATER pro filio impubere potest eligere sepulturam, ubi est consuetudo, in d. ca. licet. & Ge. idem credit ibi de matre, sicut de patre. Quod si consuetudo sit in contrariu, sepeliatur filij in sepulchro maiorum, vel in ecclesia parochiali secundum consuetudinem, & intellige de legitimis, non pro spurjis vel naturalibus tantum: quia isti non veniunt nomine filiorum, in ele. 1. de bap. sed pro adoptivis, & arrogatis bene potest: pro adultero vero seu pubere non potest, quia d. c. licet. solum pro impubere electionem sepulture concedit, ideo ad alios intendi non potest.

9 AVVS pro nepote impubere non potest eligere: quia appellatione filiorum non veniunt nepotes in materia odiosa, multo minus frater, vel alius collateralis, potest pro alio eligere, sed isti sepeliuntur apud maiores suos, sicut & alij, si non eligunt sepulturam, secundum quod lex, vel consuetudo habet.

10 FILII illegitimi naturales tantum, sepeliuntur cum patre, nisi pater fuisset in dignitate, l. ex facto. ff. ad Trebel. si sunt spurij, non: quia nec filij sunt nominandi, authen. ex cõplexu, C. de ince. & inuti. nup. nec etiam si à principe legitimentur, nisi hoc faciat pater vivente, & petente: sed tales in sepulchro matris sepelientur. ff. ad mun. l. eius. nisi sit femina illustris. Adoptivi vero, & arrogati, si moriuntur vivente patre adoptante, vel arrogante, in eius sepulchro sepeliuntur, secus si mortuo, quia tunc cum patre naturali: quod notatur in c. vnico. de cognat. legali.

11 MORIENTES non electa sepultura, non sepeliuntur in parochia, sed in sepulchro maiorum suorum in ca. 1. de sepul. in 6. & in isto casu, maiores dicuntur pater & avus, in c. Ebron. 17. q. 2. iuncto. c. 1. eo. tit. Et licet avus, & proavus essent alibi, non sepeliuntur cum eis, sed ubi pater & avus. Sed si pater in vno, avus & alij maiores in alio, non sepeliuntur cum patre, sed cum alijs maioribus, secundum. lo. And. in ca. fraternitatis. de sepul. licet quidam contrarium teneant hoc tamè verius. Si autem non appareat ubi sit sepulchrum maiorum, sepeliuntur ubi accipit ecclesiastica sacramenta, & audit divina, in dicto cap. primo. Si vero in vna divina audit, in alia recipit sacramenta, vel est duarum ecclesiarum parochianus, tunc locus est præventioni. sed obventiones quatuor dividuntur. Si autem non est præventio, sed contendunt, diœcesanus concordabit. Vide capitulum cum quis. in 6. de sepul.

12 PEREGRINI, & advenæ, sepeliuntur in parochia, in qua moriuntur quando non scitur sepulchrum maiorum:

rum:

sum: vel si scitur, & commodè nō pos-
sunt illuc deferri, secundum Innocen.
& Hostien. in cap. i. eod. tit. debent in
ecclesia cathedrali sepeliri, vel in vtra-
que habent ius funerandi secundum
alios. verius tamen est, quod sit locus
præuentioni. Idem dicendum de dā-
natis ad mortem, quando sepeliri per-
mittuntur: tamen in huiusmodi ma-
gnis standum esset consuetudini, si ex-
tat: vt dicit Sil. versic. sepultura. q. 8.
circa finem.

¹³ Vxor si iam à viro est traducta
domū viri, sepelietur in sepulchro ma-
riti: iam enim eius domicilium con-
secuta est. Idem si est cognita ab eo:
quia facta est vna caro cum ipso, alias
non. in d. c. Ebron. Si autem esset pro-
pter adulterium separata, non sepelie-
tur cum eo: quia nō est amplius de
domo viri, nisi reconciliata postmodū
fuerit. Si verò mortuo marito de do-
mo eius recessit: secundū veriorē opi-
nionem, cū viro sepelietur: secundum
Archi. & Ioan. in c. is qui. §. mulier.
eod. tit. li. 6. cū viro scilicet ultimo. Li-
cet enim se ad aliud domicilium trā-
stulerit, retinet tamē domicilium ma-
riti: idē vbi maritus actualiter, & le-
gitimè est sepultus, sepelietur, si com-
modè potest illuc deferri. in capi. reli-
gios. de sepul. Secus si non legitimè
fuit sepultus: vt quia excommunicatus,
vel interdictus erat, tunc ibi non
sepelietur cum eo.

¹⁴ Si vxor ante maritū moriatur, du-
bium est vbi debeat sepeliri, an scilicet
in sepulchro maiorum viri, an vxoris.
sed standum est cōsuetudini: secundū
Pan. in d. ca. de vxore. eo. tit. in. 6. qua-
cessante, potest dici quod debet sepe-
liri in sepulchro quod maritus pro se
præparauit: quia ex intentione animi
habet maritus sepulchrum particula-
re, sed vult in sepulchro suorum maio-
rum sepeliri, ibi & vxor sepelietur, q.
si voluntas viri nescitur, vt quia est ab-
sens, sepelietur in sepulchro maiorum
ipsius vxoris, nō autem sic de viro di-
cendum est, quod debeat sequi vxorē
si ipsa electa sibi sepultura præmoria-
tur, & post maritus non electa moria-

tur: secundum Panor. in d. capit. de
vxore. quia indecens videtur quod vxor
mulieris dispositionem sequatur, &
hoc verius dicitur, licet Panor. videat-
ur in hoc dubitare.

¹⁵ Si ecclesia in qua debet quis sepeli-
ri sit interdicta, vel cœmeteriū sepelie-
tur in parochia sua, quæ si ipsa sit in-
terdicta, sepelietur in ecclesia cathedra-
li, & si adhuc hæc est interdicta, in pro-
pinqiori monasterio, vel vbi debet
soluere decimas sepelietur. secundum
Archi. in cap. i. eod. tit. & Ioan. An-
dræ. in nouella. ibidem.

¹⁶ Multa ecclesiastica sepultura pri-
uantur: Primò, excommunicati maio-
ri excommunicatione. in cle. i. de sepul-
etiam quod sit iniusta, vt not. in c. line-
ras. de reslit. spo. non autē p. minoris
excommunicatione, etiam q. sit notoria:
secund. Inno. in cap. sacris. de sepul.

¹⁷ Secundò, manifesti vsurarii in
d. cle. i. Tertiò, qui in torneamentis mo-
riuntur. c. i. eod. tit. non autē de curren-
tibus ad brauiū: quia deficit ratio. d.
c. primi, supra. duellum. in. §. 6.

¹⁸ Quarto, raptores manifestis
rientes sine contritione & restitutione.
ne. capitu. 2. de rap. qui tamen si con-
terantur, & non restituant ex impote-
tia, licet eis concedatur sepultura, non
tamen possunt esse clerici præfentes:
secundum communiori opinionem
secundum etiam Panor. in capi. super
eo. de rap. secus si eos pœniteat, & re-
stituant. supra. Rapina. §. 3. Quintò,
blasphematores Dei, & sanctorū pœ-
nitentiam sibi iniunctam contemnen-
tes. c. i. de male. Sextò, non communi-
cantes, & non confitentes semel in an-
no. cap. omnes. de pœn. & rem. nisi in
morte contritionis signa ostenderint
& oportet, quod sit notorium, quod
non sint confessi. Septimò, morientes
in mortali notoriè. ca. cum graui. 13.
q. 2. Octauò, nominatim interdicti. in
dic. clem. 1. contra tales sepelientes est
lata excommunicatio, supra. Excom-
municatio. 4. Nonò, hi quibus inter-
dictus est ingressus ecclesiæ. c. is. qui. in
6. de sent. excom. Decimò, qui sacer-
dotem tutore filiis suis relinquit. 88. c.
deni.

denique contrarium tamen tenet glo.
Vndecimò, Iudæi pagani, & hæretici
eorum fautoribus. c. sanct. 24. q.
2. de con. d. 1. c. ecclesiam. Duodecimò
corpora exenterata, vel cœcisa, de qui-
bus supra, Excommunicatio. § 8. Om-
nes se ex desperatione occidentes, quia
in mortali manifestò moriuntur. Se-
cus si ex furore, vel infania, vel instin-
ctu spiritus sancti, vt Sampson, se occi-
dunt, vel quādo ostenderet ante mor-
tem signa cōtritiones, Monachus etiā
moriens proprietarius. c. super quodā.
de sta. mō. supradicti receptis morien-
tibus in torneamētis si ostendunt ali-
quod signum contritiones, ad quod
probādum sufficit vnus testis, possunt
in sacro humari, nec valet opposita
cōsuetudo. ca. fures de furtis. & quod
vnus testis sufficiat, est c. qui recedūt.
26. q. 6. quia testimoniū illius in præ-
iudiciū tertij non est. Sicut ad pro-
bationem cōsecrationis alicuius ec-
clesiæ, vel quod aliquis sit baptizatus.
cap. paruulus. de conse. d. 4.
§ 1. de facto talium corpora sint in
sacro sepulta, & possunt ab alijs discer-
ni, exhumanda sunt, alijs non. c. sa-
cris. eod. tit. reconciliandusque locus
est. c. consuluisti. de consec. ecclesi. vel
alt. Si fratres exempti de facto sepeli-
erint huiusmodi corpora, quæ de iure
non possunt sepeliri in sacro, Episco-
pus loci non potest hæc corpora face-
re exhumari, vt credit Panor. in c. sa-
cris. eod. tit. quia perinde est ac si nō
esset in diocesi sua, posset tamen ante-
quā sepeliantur, obuiare, ne corpora
ducantur ad sepulchrum, dum non
sunt in loco exempto.
§ 2. Quid si se ad villam transfert causa
colendorum agrorum, vel solatij. &
ibi moritur, & nō elegit alicubi sepul-
turam, non sepelietur in villa, in qua
non habet domicilium, sed vel in sua
parochia, vel potius apud maiores
suos, sine periculo possit, & commodò
illuc deferri. an d. c. is qui. eo lib. 6. § 6.
cundum quod supra dictum est.
§ 3. MORTUA matre si puer extraha-
tur, & mortuus nō debet cū matre se-
peliri, sed extra cœmiterium: quia nō

est baptizatus: secus si non extractus,
sed in vêtre mortuus: quia est pars vē-
tris. c. si quā. de conse. d. 4. si verò esset
vixus, mater deberet scindi, & puer
trahi, & baptizari: non tamē matre vi-
uente adhuc potest fieri scissio sine mor-
tali, quando per talem scissionem esset
periculum de morte matris: Etiā pro
salute animæ pueri, propter quā mor-
tale fieri non licet.

§ 4. SEPELIENTES mortuos in ca-
sa non concessio, tenentur restituere
corpus si petatur, & omnia quæ occa-
sione eius receperunt. capi. fraternita-
tis. de sepultu. Similiter rapiens funus
eius, qui sepulchrum alibi elegerat. in
cap. fraternitatem, & c. ex part. eod. tit.
& ultra hoc secundum Oldr. 24. cō-
cil. perditus petenti quartam. Pet de
pe. quantum ad quartam, contrarium
tenet: primum tamē est verius, si quid
tale fiat à Prælato: quia solus prælatus
potest præiudicare ecclesiæ in acqui-
rendo. 16. q. 6. §. final. concor. Sil.
ibi. q. 11. Et qui dicit, cadauer sibi de-
beri, probare debet: secundum Pan. in
c. ex parte. eod. tit.

§ 5. SEPULCHRA non potest impe-
diri prætenu cuiuscunque debiti, vel
obligationis. l. cū sit in iustū C. de se-
pul. viol. nec debet inferti molestia in-
tra spātiū decē ab obitu. C. eod. & l.
eadem. Et spoliante mortuos, quo ad
illa quæ ex intentione tumulantū re-
manerunt, grauissimè puniuntur. C.
de sepul. viol. lib. 3. offenduntur enim
amici ipsius defuncti. quod non licet.

§ 6. QUI habet capellam sibi confes-
sam à religiosis, seu prælatis, in qua fe-
cit sepulchrum pro se, & suis de do-
mo: eo inuito, vel suis inuitis, priuari
nō potest, nec alij ibi in eius sepulchro
sepeliri. Talis enim capella reputatur
tanquam hospitium. in c. Ebron. 13. q.
1. & de iure est, quod dominus nō po-
test habitare in fundo in quo quis ha-
bet vsumfructum. ff. de vfu. & habita.
lega. l. si hæres. §. fi. Si autem omnes de
tali domo essent extincti, posset alijs
concedi: quia mortuo vsumfructuario
vfu reddit ad proprietarium liberè. l.
pen. C. de vsumfru. Nota tamen quod
propter